

RISIPA ALIMENTARĂ

Operatorii din sectorul agroalimentar trebuie să raporteze măsurile de diminuare a risipei alimentare.

1.Legislația specifică: Legea nr. 217/2016 privind diminuarea risipei alimentare, modificată prin Legea nr. 49/2024;

H.G. nr. 51/2019 pentru aprobarea Normelor metodologice, modificată prin H.G. nr. 955/2024

2.Cine sunt obligați să întreprindă măsuri de prevenire și reducere a risipei alimentare - Operatorii economici din întregul lanț agroalimentar, indiferent de forma de organizare, care desfășoară activități de producție, de procesare, depozitare, distribuție și comercializare alimente, inclusiv din sectorul de industrie hotelieră și al serviciilor alimentare.

3.Obligațiile generale ale operatorilor economici sunt în funcție de activitatea desfășurată:

- să realizeze planul anual de diminuare a risipei alimentare;
- să realizeze rapoarte anuale privind cantitatea alimentelor care au făcut obiectul transferului cu titlu gratuit pentru operatori receptori
- să realizeze rapoarte anuale privind cantitatea și valoarea alimentelor care au făcut obiectul transferului cu titlu gratuit pentru operatori donator.

ATENȚIE!

Rapoartele anuale și planurile de diminuare a risipei alimentare sunt încărcate pe Platforma națională pentru prevenirea și reducerea risipei alimentare aflată pe site-ul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Începând cu anul 2026, operatorii economici au obligația raportării, potrivit art. 2 alin. (5) din lege, după cum urmează:

- a)să încarce, până la data de **31 martie**, pentru perioada cuprinsă în intervalul 1 ianuarie-31 decembrie a anului precedent, în Platforma națională pentru prevenirea și reducerea risipei alimentare, planurile anuale de diminuare a risipei alimentare;
- b)să încarce, până la data de **31 martie**, pentru perioada cuprinsă în intervalul 1 ianuarie-31 decembrie a anului precedent, în Platforma națională pentru prevenirea și reducerea risipei alimentare, rapoartele anuale privind cantitatea alimentelor care au făcut obiectul transferului cu titlu gratuit, pentru operatorii receptori; modelul raportului este prevăzut în anexa nr. 1;
- c)să încarce, până la data de **31 martie**, pentru perioada cuprinsă în intervalul 1 ianuarie-31 decembrie a anului precedent, în Platforma națională pentru prevenirea și reducerea risipei alimentare, rapoartele anuale privind cantitatea și valoarea alimentelor care au făcut obiectul transferului cu titlu gratuit, pentru operatorii donatori, conform modelului prevăzut în anexa nr. 2.

Măsuri de prevenire pentru diminuarea risipei alimentare

I) Pentru producția primară, operatorii economici au obligația să întreprindă măsuri de prevenire și reducere a risipei alimentare , astfel:

- a) măsuri de planificare sau alte instrumente economice care promovează utilizarea eficientă a resurselor, precum și stabilirea planului de diminuare a risipei de alimente;
- b) măsuri de minimizare a pierderilor înainte de recoltare, precum și măsuri de valorificare după recoltare, prin transfer cu titlu gratuit, comercializare, transformare în compost, biogaz;
- c) măsuri de adaptare la efectele schimbărilor climatice;
- d) măsuri de cercetare, inovare, tehnologizare/ re tehnologizare - crearea de soiuri și hibrizi rezistenți la secetă, boli și dăunători, realizarea unor sisteme performante de mașini și utilaje agricole destinate recoltării, sortării, depozitării și ambalării, care au drept scop diminuarea pierderilor de producție;
- e) adaptarea producției la condițiile de piață - cerere-ofertă, asigurarea trasabilității - plan de cultură, în funcție de piața de desfacere;
- f) măsuri de educare și informare referitoare la prevenirea risipei de produse agroalimentare, cuantificarea risipei de alimente;
- g) măsuri de redistribuire a surplusului de alimente, precum și a produselor de origine vegetală care fac obiectul refuzului din punct de vedere estetic, în piața de desfacere, către operatorii receptori și către consumatorul final.

(II) Pentru prelucrare/procesare operatorii economici au obligația să întreprindă măsuri de prevenire și reducere a risipei alimentare, astfel:

- a) măsuri de planificare, reutilizare a subproduselor sau alte instrumente economice care promovează utilizarea eficientă a resurselor, precum și stabilirea planului de diminuare a risipei de alimente;
- b) măsuri de cercetare-dezvoltare-inovare;
- c) măsuri de tehnologizare/re tehnologizare, automatizare/ digitalizare a procesului de producție/prelucrare/procesare în vederea minimizării pierderilor;
- d) metode inovative de tratare a alimentelor;
- e) adaptarea producției la condițiile de piață, cerere-ofertă;
- f) măsuri privind transferul cu titlu gratuit al alimentelor către operatorii receptori și consumatorii finali;
- g) măsuri pentru direcționarea produselor agroalimentare devenite improprii consumului uman sau animal în vederea valorificării lor prin transformare în compost, conform prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1.069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.774/2002 (Regulament privind subprodusele de origine animală), cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare Regulamentul (CE) nr. 1.069/2009; ale Regulamentului (UE) 2019/1.009 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 de stabilire a normelor privind punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante UE și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1.069/2009 și (CE) nr. 1.107/2009 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2.003/2003, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare Regulamentul (UE) 2019/1.009, precum și ale Regulamentului (UE) nr. 142/2011 al

Comisiei din 25 februarie 2011 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1.069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de punere în aplicare a Directivei 97/78/CE a Consiliului în ceea ce privește anumite probe și produse care sunt scutite de la controalele sanitar-veterinare la frontieră, în conformitate cu directiva menționată, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare Regulamentul (UE) nr. 142/2011;

h)măsuri pentru direcționarea produselor agroalimentare devenite improprii consumului uman sau animal în vederea valorificării lor prin transformare în biogaz, conform prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1.069/2009 și ale Regulamentului (UE) nr. 142/2011;

i)măsuri pentru dirijarea subproduselor de origine animală nedestinate consumului uman către o unitate de procesare autorizată în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1.069/2009 și ale Regulamentului (UE) nr. 142/2011;

j)realizarea a minimum o comunicare anuală internă cu angajații privind obiectivul de reducere a risipei de alimente.

(III)Pentru depozitare, distribuție, comercializare, operatorii economici au obligația să întreprindă măsuri de prevenire și reducere a risipei alimentare, astfel:

a)măsuri de planificare, reutilizare a subproduselor sau alte instrumente economice care promovează utilizarea eficientă a resurselor, precum și stabilirea planului de diminuare a risipei de alimente;

b)realizarea și monitorizarea unui sistem FIFO „primul intrat - primul ieșit“ pentru stocurile de marfă;

c)măsuri pentru utilizarea și consumul produselor agroalimentare în hrana animalelor, până la expirarea termenului de valabilitate a acestora, cu respectarea legislației sanitare veterinare în domeniul nutriției animale;

d)colaborarea cu consumatorii și înțelegerea nevoilor acestora;

e)realizarea a minimum o comunicare anuală internă cu angajații privind obiectivul de reducere a risipei de alimente;

f)măsuri privind transferul cu titlu gratuit al alimentelor către operatorii receptori și consumatorii finali.

(IV)Pentru sectorul de industrie hotelieră și al serviciilor de alimentație publică, operatorii economici au obligația să întreprindă măsuri de prevenire și reducere a risipei alimentare, astfel:

a)măsuri de planificare sau alte instrumente economice care promovează utilizarea eficientă a resurselor, precum și stabilirea planului de diminuare a risipei de alimente;

b)realizarea a minimum o comunicare anuală internă cu angajații privind obiectivul de reducere a risipei de alimente;

c)realizarea unui sistem de monitorizare FIFO „primul intrat - primul ieșit“ a stocurilor de marfă/materii prime;

d)măsuri de colectare separată a deșeurilor alimentare, pe categorii, în vederea reciclării/valorificării/eliminării conform ierarhiei deșeurilor și legislației specifice în vigoare;

e)măsuri prin care vor facilita consumatorilor finali să ia, fără costuri suplimentare și în condiții corespunzătoare de ambalare, alimentele pe care nu le-au consumat, la finalul meselor servite, și vor informa despre această posibilitate, în mod clar și vizibil, în meniu;

f)măsuri privind transferul cu titlu gratuit al alimentelor către operatorii receptori și consumatorii finali.